

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Haasenstein & Vogler în Viena, Praga, Budapesta etc. etc.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefranțate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 23 Aprilie.

Majestatea Lor Împăratul și Împărăteasa au sosit alaltă-eri în Budapesta și fură primiți cu mare entuziasm de către populațiune. Stradele, ce duceau dela gară la castelul împărătesc, au fost decorate în mod pompos și îndesuite de o mulțime imensă de oameni.

Desbaterea generală despre proiectul pentru introducerea limbii maghiare în scoalele populare, până la momentul, când scriem aceste știri nu s'a terminat. Afară de vorbitorii, cari i-am numărat în revista noastră din numărul trecut, a mai vorbit de-atunci încoaci până eri: (contra) Mihail Sabovljevic, Petru Mihali, Alecsandru Roman, Iohann Hoffgräff, Miloș Dimitrievic, Georgiu Popp, Nicolae Macsimovic și Iosif Bacon; (pro) Blasius Orban, ministrul Tréfort, Ignatie Hélfy, Iacob Miehl, Stefan Rakhovsky, Francisc Iuraszek, Emerich Ivanca, Stefan Lesco, Antoniu Hérits, Gabriil Várady. Terminând Várady, desbaterea s'a suspendat pentru a pute lua în pertractare petițiunile. În ședința de astăzi desbaterea se continuă.

Sub titlu „protest în contra proiectului de lege pentru introducerea limbii maghiare” aflăm în „Pester Lloyd” (edițiunea de sara Nr. 102 din 3 Mai) următoarea notiță: „Din Sibiu se comunică: sinodul bisericesc român intrunit aici sub presiul metropolitului Miron Roman a hotărât a însinua protest în contra proiectului de lege despre învățământul limbii maghiare și însărcină cu predarea acestui protest guvernului pe membrul sinodului, deputatul dietal Partenie Cosma. A protesta în contra unei legi*, care fii sancționată** de către toți factorii

*) ?
**) ?

Red.
Red.

legislatorici, este o întreprindere cu totul șoadă, care se înșiră în mod vrednic lângă procederea deputațiunii române a episcopatului, care la timpul seu se îndesă până la tron pentru a remonstra în contra proiectului de lege, care pe atunci nici nu ajunsese înaintea publicității. — Omul care apără o cauză nedreaptă, își ia refugiul și la neadevăruri pentru a seduce publicul rău informat. Așa și diaristica maghiară, în frunte cu guvernamentalul „Pester Lloyd” face din proiectul de sub desbatere o „lege sancționată după toate formele” și din adresa sinodului archidieceșan gr. or. român către corpurile legiuitoare face „un protest.”

Dela Sinodul archidieceșan.

(Raport special al „Telegrafului român”)

Ședința IX.

Ședința se deschide la 10 înainte de-ameași. Presidiul presentă mai multe esibite, cari se transpun comisiunilor respective.

Deputatul Georgiu Secula, fiind ales și verificat în două cercuri electorale, declară, că el va reprezenta pe cercul IV (Orăștie) și renunță la mandatul cercului electoral din Zaránd.

Deputatul Dr. N. Pop face interpelațiunea următoare:

1. Ce este cauza trăgănării atât de păgubitoare pentru archidieceșana noastră a punerii în lucrare a arondării protopresviteratelor.

2. Are de cuget cons. arch. a pune în lucrare acest conclus sinodal? Când, și cum?

Presidiul răspunde imediat la această interpelațiune și desfășurând stadiul în care se află cestiunea arondării protopresviteratelor, arată că proiectul arondării, asteriut congresului nu este încă încuviințat, prin urmare arondarea nu se poate pune în lucrare. Consistoriul însă, a îngrijit și până acum, ca acolo unde necesita-

tea este supremă, ca protopresviteratul să se întregească, și va căuta și în viitoriu, ca organismul administrativ să nu sufere prin tragărea arondării protopresviteratelor.

Interpelantele se declară mulțumit și sinodul ia răspunsul presiului spre știință.

Deputatul Ioan Botean face două propuneri:

a) Tractul Orăștiei pe venitoriu să se considere ca unul de clasa a II-a dacă nu de clasa a III-a.

b) Luând în considerațiune că tractul Orăștiei este mai mare și populațiunea mai numeroasă decât a Devei propune, ca locul de scrutiniu la alegerea deputaților clericali și mirenesci la sinodul arch. să se strămute dela Deva la Orăștie.

Ambele propuneri se transpun comisiunei pentru propuneri.

Ordinea zilei: Raportul comisiunei bisericesci. Referent dep. Dr. Avram Tincu.

Propunerea deputatului Ioan Popa, care privește scurtarea servițiului bisericesc, ținerea de cuvântări cel puțin odată într'o lună, se transpune prin presiul la sinodul episcopesc, pentru a insista acolo pentru deslegarea ei amăsurat recerințelor timpului și a împărtăși acestui sinod rezultatul în sesiunea venitoare.

Raportul consistoriului cu privire la parochiile vacante să ia spre știință, însărcinând pe consistoriu a lua toate măsurile de lipsă pentru întregirea cât mai în grabă a parochiilor vacante.

Raportul consistoriului ca senat bisericesc despre activitatea sa pe anul 1878 se ia în general spre știință, cerându-se pe viitoriu completarea lui prin unele conspecte tabelarice, și rapoarte speciale (d. e. despre institutul pedagogic teologic).

Comisiunea petiționară (referent Absolon Todea) raportează despre rugarea adm. prot. Dion. Chendi pentru ajutor pe sama scoalei din Mediaș și

despre petițiunea emeritatului protopresbiter Zacharie Boiu din Sighișoara pentru acordarea unei remunerațiuni de pensiune; cea dintâiu se transpune consistoriului, a doua se dă comisiunei finanțiere.

Comisiunea organizatoare (referent Sabin Piso), raportează despre unele petițiuni în afaceri ale arondării protopresbiteratelor, cari toate se transpun consistoriului.

Ședința X.

Ședința se deschide la 6 oare d. a. La ordinea zilei raportul comisiunei organizatoare (ref. S. Piso).

Propunerea dep. I. cav. de Pușcariu ca pe venitor schimbându-se punctul resp. din regulamentul seminarial denumirea profesorilor seminariali să se tacă în ședința consistoriului plenar.

Regularea menționată a alegerii profesorilor seminariali sinodul o amână pe altă sesiune, îndrumându-se consistoriul archidieceșan, a pregăti pe atunci o propunere motivată în această privință.

Raportul consistoriului despre punerea în lucrare a conclusului sinodal Nr. 110|1878 pentru facerea de proiecte de statute pentru, crearea unui fond spre dotarea parochiilor, și a unui fond pentru dotarea scoalelor.

Sinodul adoaptă părerea consistoriului, ca să se facă aceste proiecte de statute la un timp mai oportun, dar într'aceea să se resusciteze circularele consistoriale emanate în cestiunea înființării acestor fel de fonduri.

Urmează la ordine raportul comisiunei scolare (ref. Dr. N. Pop). Proiectul unui statut pentru înființarea de reuniuni învățătoresci, presentat de consistoriul archidieceșan, și se decide: neapartinând competenței sinodului să releagă la consistoriu, ca acesta să dea îndrumările necesare pentru înființarea reuniunilor învățătoresci.

Ședința se încheie la 9 oare sara.

FOIȚA.

Aventurile

doctorului Van-der-Bader.

Din fraunțozesce de Evariste Carrance.
(27. urmare.)

XXI.

Cartea lui Michelet și pistolul d-lui Anatol Bergerat.

Doctorul Van-der-Bader petrecuse o noapte rea. Cu murgitul zilei învățatul se sculase din somn, cu capul greu, cu inima întristată.

Fost-au oare neplăcerile din urmă, cari îi cășunară un fel de întristare morală, și a cărei adevărată cauză el nu o scia? Fără îndoială!

Cu toate aceste eroul nostru nu cugeta în acest moment decât numai la Lisbeth și Ellermann.

Fericirea acestor tineri preocupa'l ea oare într'atât încât să'l facă să neglije chiar interesele sale proprii, cele mai scumpe?

Voia el oare să studieze la amicii sei amorul pre care nu'l afla și după care'i inșeta inima?

Ba nu, pentru că declarase că va pleca din Leyden îndată după ce va fi împreunat pre Lisbeth cu vărul ei.

Ba nu, pentrucă nu voia, ca sub un prețec neintemeiat poate, să locuiască sub același coperiș cu cei doi amoroși!

Dacă inima unei femei este un abis, ceea a unui învățat este o vâltoare, și foarte cutezătoriu ar trebui să fie acela, care ar voi să străbată până la fundul ei.

Van-der-Bader, cu privirea ficsată asupra cărței sale favorite, nici că mai cetia întrênsa.

— Ei vor fi fericiți, murmură el, eu voi pleca de nou în călătorie, viața mea să sfârșesce, a lor începe; ei se vor bucura de toate plăcerile, care mie'mi sînt oprite. Ah! pentru ce mi-am perdut pre vrednica și scumpa mea mamă!

Și doctorul își sterse două lacrimi mari din ochi.

Cine ar fi audīt aceste cuvinte,

și ar fi vădūt aceste lacrimi ar fi încercat o dulce simpatie, o compătimire respectuoasă pentru acest pionir al științei, care chiea într'ajutor trecutul și ca un slab copil căuta scutul aripilor materne, pentru a adăpostii sub dênsele o durere necunoscută.

Ah! mici ori mari, noi toți păstrăm în adêncul inimei noastre, nepângărite încă, chipul sacru al mamei noastre.

Nimic nu ne înduioșază și ne înalță atât, nimic nu ne mângăie și ne încurajază atât de mult ca cuvintele ființei ce ne-a purtat în sinul seu.

În mijlocul încercărilor vieței, în culmea puterii în mijlocul necazurilor pământesce, omul își aduce aminte de numele binecuvântat pre care l-a rostit mai întâiu.

— Profesorul de Leyden fii scos din meditațiunile sale profunde prin feciorul de casă, care intră în cameră, după ce bătū mai de multe ori în zădar la ușe.

— Ce poftesci, prietine? Îl întrebă el.

— Este cineva, caro voiesce să vorbească cu D-Ta.

— Cu mine? Nu cumva e vr'o greșală. De cine întrebă?

— De domnul doctor Van-der-Bader.

Ții să între, răspunse doctorul cu blândete.

Feciorul se retrase și după vr'o câte-va momente el introduse în cameră pre agentul, pre care'l văduserăm pentru întâia oară cu dl Anatol Bergerat în sala de mâncare a otelui Beauveau.

Van-der-Bader se sculă.

— De cine am onorul, țise el salutându'l.

— Sînt Robert, răspunse oaspele închinându-se, dar numele meu nu'ți va spune nimic dacă nu'ți aduci aminte de fața mea.

— Nu sciu să fi avut onorul de a te cunoasce, țise doctorul și aș vrea să'mi aduc aminte unde Te voi fi vădūt pentru întâia dată.

(Va urma.)

Dela sinodul eparchial din Caransebeș.

(Raport special al „Tel. rom.”)

Ședința VI.

După autenticarea protocolului, deputatul Ioan Ionaș fiind ales în două cercuri renunță la cercul din Ghilad reținându-și mandatul pentru cercul Caransebeș.

Deputatul Stefan Antonescu întreabă presiul în ce stadiu se află astăzi cauza liquidării și asigurării capitalelor bisericesci și scolare din întreaga diecesă și că încât s'au efectuat decisiunile sinodale din 1873 și cu deosebire din anul 1877 Nr. 123 aduse în meritul acestei cauze ponderoase și că edatu-s'au instrucțiunea în privința aceasta.

Presiul răspunde îndată, că liquidarea e deja gata în 8 protopresbiterate cu excepțiunea orașului Lugoj, în restanță se mai află protopresbiteratul Panciova, unde încă se vor licida capitalele cât mai curând. Ce privește instrucțiunea pentru manipularea banilor biseric. aceea s'a și prezentat sinodului spre aprobare.

Interpelantele se mulțimesc cu răspunsul dat, își susține însă dreptul a vorbi mai pe larg, când va fi cauza pe tapet.

Referentul comisiunii fondurilor comune continuă raportul asupra socotelor episcopiei provisorie din Arad pe anul 1877 revăzute prin comisiunea emisă în anul 1878 cu decisiunea sinodală Nr. 119, după care relaționează că: socotelele tuturor fondurilor pe anul 1877 s'au aflat în rëndul cel mai esact și manipulațiunea acestora într-o toată corespunțătoare regulamentului episcopiei.

Starea fondurilor este următoarea:

I. Fondul bisericesc nealienabil	fl. 408,125.27
II. Fondul scolar cu aucta	fl. 93,137.09 1/2
III. Fondul de pensiuie	fl. 24,112.93
IV. Fondul „Balla“	fl. 14,218.11 1/2
V. Fondul convictual aradan.	fl. 6,230.38
VI. Fondul seminariului „Raicici“	fl. 3,238.68
Suma:	fl. 549,062.47

Propunerea comisiunii, de-a se da absolutoriu episcopiei fondurilor comune se primesce.

Pentru epitropia fondurilor comune se votează următorul buget:

1. Președintelui onorariu	200 fl.
2. Cassariului onorariu	200 „
3. Iurisconsultului onorariu	200 „
4. Contabilului salariu	1000 „
5. Notariului salariu	800 „
6. Servitoriului plată	120 „
7. Diurne și viatic membrilor episcopiei	800 „
8. Spesele comisiunilor revăzătoare și scontrătoare	200 „
9. Diurne scriitorului	100 „
10. Chiria localităților biroului	200 „
11. Pentru lemne de foc	60 „
12. Pentru mobile și recuise	30 „
13. Spesele cancelariei	200 „
Suma:	4110 „

De oare-ce din raportul episcopiei, raționamentul contabilului și actele alăturate nu se poate da cu deplină conștiință episcopiei absolutor pe anul 1879 fiindcă documentele originale nu sânt alăturate, eară în raportul episcopiei s'a constatat nu numai erori de calculi, ci și alte mancități, cari pretind vederea documentelor și protoalelor originale. Pe de altă parte fiind cunoscut, cumcă măritul congres național încă în anul trecut a adus decisiune definitivă, ca fondurile comune să se împartă, comisiunea recomandă următorul decis:

Constatându-se cumcă decisiunile congresului în genere și cea în privința fondurilor comune în specie nu s'au comunicat sinodului eparchial present,

mai departe că administrarea comună de-acuma are spese prea îngreunătoare pentru eparchia Caransebeșului: să se facă pașii necesari prin ven. consistoriu diecesan într'acolo, ca decisiunea congresului să se comunice fără întârziere, pentru ca să se poată face pașii prealabili pentru finala împărțire; eară până atunci să se esmită din sinul acestui sinod o comisiune de 2 membri la Arad, care să censureze în fața locului socotelele fondurilor comune de pe anul 1878 și să facă raport detaiat procsimului sinod eparchial, precum s'a făcut aceasta în anul trecut.

Se primesce și în comisiune, după ce dl Trifon Gaiță ca fost membru a resignat; se alege prelungă dl Aron Damaschin, dl Stefan Antonescu cu aceea îndrumare, ca comisiunea emisă să subștearnă viitorului sinod un raport mai detaiat, mai lămurit și mai motivat, decât raportul de pe anul 1877.

Ședința deschisă la 9 oare se închide la 2 oare după ameași. Ședința procsimă mâne la 9 oare.

Ședința VII.

După autenticarea protocolului ședinței premerse și după ce presiul comunică sinodului mai multe petițiuni incurse, care toate se predau respectivelor comisiuni, referentul comisiunii finanțiere T. Miclea cetesce raportul general despre averea episcopescă de pe anul 1878, din care se vede, că

I. Fondurile diecesane au avut cu finea anului 1877 capital	
a) în bani gata	fl. 9477 53
b) în obligațiuni	„ 28,491.28
	fl. 37,968.81
ear în anul 1878:	
a) în bani gata	fl. 7537.98
b) în obligațiuni	„ 41730. 7 1/2
	fl. 49,268. 5 1/2

Prin urmare un creșcământ de . . . . . fl. 11,299.24 1/2

II. Averea mișcătoare a celor 10 protopopiate se sue la . . . . . fl. 5374.

III. Averea nemiscătoare a comunităților bisericesci se cuprinde din 323 edificii cu un areal de 267 jugere și 933 orgii □, 333 edificii scolare cu un areal de 665 jug. 1590 orgii □, 39 case parochiale, 358 locuri de case parochiale și 477 sesiuni parochiale.

IV. Averea mișcătoare a comunităților bisericesci cu finea anului 1877,

a) capitale în bani gata fl	63,089.79
b) în obligațiuni	„ 440,593.97
	fl. 503,683.76
Cu finea anului 1878	
a) în bani gata	fl. 74,688.68
b) în obligațiuni	„ 463,295.31
	fl. 537,983.99

Prin urmare un creșcământ de . . . . . fl. 31,300.23

V. Fonduri scolare:	
Cu finea anului 1877	
a) în bani gata	fl. 5,417.18
b) în obligațiuni	„ 48,443.93
	fl. 53,861.11
Cu finea anului 1878	
a) în bani gata	fl. 10,386.34
b) în obligațiuni	„ 50,669.74
	fl. 61,056.08

Prin urmare un creșcământ de . . . . . fl. 7,194.97

Așadară în anul 1878 se arată un creșcământ de fl. 49,794.44 1/2 cr. Raportul se ia la cunoscință.

Mai departe se același referent presentă raportul senatului episcopesc referitoriu la starea liquidării și încasării pretensiunilor pentru arănda sesiunilor dela parochiile reduse și vacante din protopopiatele Jebel și Ciacova, precum și rezultatul acestei liquidări, din care se vede, că prin esmistul consistoriului s'a încasat și și subternut suma de 4289 fl. 64 cr. și se mai află o restanță de 1988 fl. 92 cr., pentru încasarea căreia s'a luat măsurile necesare.

Se ia la cunoscință.

În fine referentul comisiunii finanțiere recomandă sinodului spre primire bugetul subternut din partea senatului episcopesc pe anul 1880, prin care se recere:

A. La dispozițiunea sinodului eparchial 1800 fl.

B. La dispozițiunea consistoriului plenariu 300 fl.

C. La dispozițiunea senatului bisericesc 2300 fl.

D. La dispozițiunea senatului scolar 11,225 fl.

E. La dispozițiunea senatului episcopesc 15,930 fl. Suma 31,835 fl.

La pertractarea bugetului numai la sistemisarea postului al III-lea de profesor la institutul teologic s'a născut o desbatere mai înfocată.

Vincentiu Babeș spriginit de Const. Radulescu nu sânt pentru sistemisare mai înainte de ce s'ar subterne sinodului planul de învățământ, ba recomandă propunerea unor obiecte de învățământ la olaltă cu pedagogii.

Deputatul Stefan Velovan face atent sinodul cum-că împreunarea teologilor cu preparanții, e absolut imposibilă din cauza diferenței în calificațiune.

După-ce președintele arată absoluta necesitate pentru sistemisarea acestui post, sinodul primesce sistemisarea provisorie a postului al III-lea de profesor la institutul teologic.

Al III-lea post dela institutul teologic îl suplinesce de 4 ani de zile profesorul dela scoalele civile de stat din Caransebeș Vasilie Măndrean.

După-ce se primesce propunerea dlui Dr. Alesandru Mocioni de a se lua dispozițiunile necesare pentru alegeri noue în cercurile devenite vacante și anume pentru cercul al XV. Boccea, al VII Jebel, al VIII Ghilad și al XIX Bozovici, ședința se închide la 1 oară, anunțându-se ședința procsimă pe după ameași la 4 oare.

Ședința VIII.

Autenticându-se protocolul ședinței a VII referentul comisiunii finanțiere continuă partea a II-a a bugetului „acoperirea“ ajungând la suma de fl. 29,360.

Trebuințele preliminate fl. 31,835
Acoperirea sperativă . fl. 29,360

Prin urmare un deficit de fl. 2,475

Acest deficit se va acoperi din economii și la cas dacă totuși prelungă ori ce economie nu se va pute acoperi, atunci în privința aceasta va decide sinodul din anul viitor.

În privința viaticilor și diurnelor deputaților se statoresce pe anul 1879 7 1/2 cr. de chilometru dela locul plecării ear diurnele se urcă dela 3 fl. la 4 fl.

Deputatul dr. Alesandru Mocioni propune de nou, ca restaurațiunea consistoriului să se pună la ordinea zilei în ședința procsimă.

Se primesce.

Deputatul Iuliu Petric propune, ca presiul — având în această sesiune a se decide afaceri de mare importanță — să nu dea concediu nici unui deputat fără motive grave.

Se primesce.

Referentul comisiunii scolare Stefan Velovan presentă raportul anual al scoalei elementare superioare gr. or. din Bozovici dinpreună cu conspectul privitor la materia propusă și numărul scolarilor, cari au fost înscriși pe anul scol. 1877/8.

Comisiunea esaminând raportul dinpreună cu conspectul află, că materia propusă ar trebui să se întregască prin adaugerea esercițiilor în economia rurală și gimnastică; eară ce privește materialul propus din istoria naturală, împărțirea aceluia ar trebui să se facă astfel, ca zoologia și mineralogia să se propună în semestrul de eamnă, eară botanica în semestrul de vară.

Pre lângă aceste observațiuni comisiunea propune, ca materia propusă și progresul făcut să se ia la cunoscință îmbucurătoare.

Se primesce.
Referitor la numărul scolarilor cari au fost înscriși raportul anuară că în clasa I au fost 22 de scolar, în clasa II 18, eară în clasa III 15 laolaltă 55 de scolar, dintre aceștia 51 gr. or. și 4 rom. cat.

Considerând, că numărul acestora pentru o scoală elementară superioară este nesuficient, la rugarea comitetului parochial din Bozovici comisiunea propune următorul decis:

Consistoriul diecesan printr'un circularin să impună de nou de datoriță preoțimeii parochiale și comitetelor din acel cerc a îndemna credincioșii cu tot deadinsul, ca să trimită pruncii la aceea scoală.

Se primesce.
Mai departe consistoriul diecesan aduce la cunoscință sinodului trista împregiurare, că din lipsa mijloacelor numai doi învățatori au mai rămas la scoală, cari de asemenea se luptă cu esistența intra'tat, în cât sub împregiurările de față cu greu se va mai pute susține această scoală.

De oare ce aceasta s'a transpus măritului congres dinpreună cu cauzaturor scoalelor noastre poporale din fostul confiniu militar și

Considerând, că până astăzi în cauza aceasta nu s'a văzută încă nici un rezultat, pe de altă parte dovedindu-se activitatea membrilor comitetului scol. intru procurarea mijloacelor de susținere însoțită numai de puțin succes;

Considerând în fine, că dintre cele 13 comune, care susțin scoala o parte însemnată a reces deja dela sprijinirea ei și astfel stă să opună, un motor principal al culturii poporului român din fostul confiniu militar; comisiunea scolară propune următorul decis:

Să se însărcineze consistoriul diecesan a înainta în timpul cel mai scurt o rugare de urgență către presiul înaltei deputațiuni esmise pentru întetirea lucrărilor în cauza scoalelor din fostul confiniu militar; pe de altă parte senatul scolar printr'un esmist din sinul seu să conferze de nou în fața locului cu toți membrii comitetului scolar din Bozovici asupra măsurilor, care s'ar pute lua pentru de a susține scoala până la deslegarea cauzelor pendente prin înalta deputațiune.

Se primesce.
Se presentă rugarea presiului „Reuniune învățătorești rom. gr. or. din diecesa Caransebeșului“ prin care roagă sinodul eparch. a contribui într'un mod oare-care la susținerea foiei pedagogice „Scoala română“ care apare în Sibiiu redigiată de Vasilie Petri.

Luând în considerare, că cunoscințele pedagogice didactice ale învățătorilor dela scoalele noastre poporale în urma împregiurării culturale de până acuma sânt încă atât de primitive, încât față cu esegențele unei instrucțiuni raționale se dovedesc de absolut nesuficiente;

Considerând, că literatura română în părțile noastre e lipsită totalmente de opuri sau manuale, care ar pute da învățatoriului român oare-care inviațiuni metodice la instruirea în obiectele de învățământ ale scoalei poporale,

Având mai departe în vedere, că înaintarea scoalelor noastre poporale față cu recerînțele timpului a devenit o necesitate atât de urgentă și de o importanță atât de mare, încât nici un sacrificiu nu poate fi prea mare, dacă ar ușura realizarea tendințelor de cultură.

Considerând, că foaia pedagogică „Scoala română“ cu materialul seu de

eminentă calitate este în părțile noastre unica foie pedagogică-didactică, prin care învățătorul român își poate completa cunoștințele sale teoretice și practice.

Considerând apoi și trista împrejurare, că foaia aceasta unică pentru dezvoltarea învățământului la scoalele noastre populare după reparația sa earăși stă să peară din cauza spriginului precum ce l'întempează din partea publicului interesat de școală și din partea învățătorilor noștri;

În fine considerând, că starea materială a învățătorilor noștri e tocmai pe atât de deplorabilă, pe cât e necesitatea de mare de-a poseda foaia: Comisiunea școlară propune următorul deciz:

Sinodul eparchial însărcinează consistoriul diecesan a îndemna de nou prin circulare îndreptate către preoțimea parochială, pe toți învățătorii și comitetele parochiale, ca să spriginească și să îndemne pe toți iubitorii de cultură a sprijini din răspuneri edarea foiei pedagogice „Școala română” recomandându-o spre procurare; pre lângă spriginul acesta moral să i se ofere și spriginul material avizând consistoriul diecesan a procura pe sama bibliotecii fie-cărei școală din diecesă câte un exemplar din amintita foie anticipând suma necesară din casa diecesană pre lângă reboficare din partea comitetelor parochiale, care vor avea a pune prețul abonamentului în bugetul culturii.

Referentul comisiunii speciale Filip Adam în cauza activității deputațiunii esmise de sinodul eparchial din anul trecut, pentru că dânsa punându-se în înțelegere cu deputațiunile esmise din partea sinoadelor eparchiale din Arad și Sibiu, se examinează și în conlucrare cu Escelența Sa Preasfințitul Metropolit să facă, să înceteze cauzele, ce de ani împedecă funcționarea esactă și regulată a organelor dela Metropolie, aduce la cunoștința sinodului, că deputațiunea și-a împlinit însărcinarea cu scumpătate și că măsurile luate în cestiunea esmiterei deputațiunii și-au avut efectul lor; propune deci să se ia aceasta spre știință.

Se primesce.

Comisiunea bisericească referează prin raportul ei Ioan Bartolomei asupra raportului general al consistoriului diecesan ca senat strîns bisericesc, din care se vede, că populațiunea diecesei Caransebeșului fiind în anul trecut 1878 de 349,153 suflete eară în anul pen-

ultim 1877 de . . . 342.385 „

ca s'au cununat în

anul 1878 . . . . . 3450 părechi

ear în anul 1877 . . . 3301 „

prin urmare în a. 1878 cu 149 părechi mai mult;

ca în anul 1878 sau aflat pe teritoriul diecesei . . . . . 59,309 case

eară în anul 1877 . . . 58,732 „

prin urmare numărul caselor locuite de credincioșii noștri a sporit cu

577 „

ca au trecut dela alte religii la religia noastră . . . . . 31 suflete

de la a noastră la alte religii . . . . . 37 „

ca numărul concubinatelor a fost cu finea anului 1878 . . . . . 2880 părechi

și ca în diecesă s'au aflat cu finea anului 1878

comunități bisericesciimate

tere 311

comunități biser. filie . . . 31

la olaltă 342

în care sînt biserici 319

capele 5

eară parochii . . . 473 sistemisate;

După rescriptul declaratoriu pro-

vedute cu sesiuni de pămînt respec-

tive cu ecuivalente în bani în locurile montane.

Că în amintitele comunități bisericesci au fost protopresbiteri 9, administratori protopresbiterali 1, parochi și administratori parochiali 385. capelani 34, diaconi 3, la olaltă 432 persoane preoțesci.

Că în anii 1877 și 1878 s'au redus 53 parochii; că cu finea anului școlar 1878 s'au aflat în institutul teologic 29 teologi, cărora le-au propus științele 2 profesori ordinari și 1 profesor suplent, un cantor și un magistrul de muzică vocală; la senatul bisericesc au încurs în anul 1878 eshibite cu cauze: 1. curente 618; 2. disciplinare 230; 3. divorțiale 20, la olaltă 868, care toate sînt rezolvate, propune, ca sinodul să ea la cunoștință acest raport cu acel adaus, ca consistoriul să ea măsurile cele mai energice pentru delăturarea nemoralității isvorinde din concubinate eschidînd pe cei ce trăiesc în neleguire din corporațiunile bisericesci.

Se primesce.

Fiind timpul înaintat se încheie ședința și cea procsimă se defige pe mâne duminică la 11 oare.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Săcel, 15 Aprilie 1879. Domnule Redactor! în Nr. 37 al prețutului diar, ce redigiați a apărut o corespondență cu datul Săcel 23 Martie a. c. prin care un așa numit „Mărgineanul” se încearcă a înegri pre scrisul înaintea publicului cetitor. De oarece acea corespondență nu basează pe adevăr, și se vede că „Mărgineanul” a avut simplul de scop a mălovî pre mine ca primariu comunal, dați mi voie spre lămurirea adevărului a face următoarele reflexiuni.

Este cunoscut, că comuna Săcel nu posedă nici o avere. Toate regalele sînt ale proprietarilor fosti ante 1848 și comuna ca să poată împlini sarcinile impuse de lege să ajută prin aruncuri. Așa și în anul trecut s'au vedut necesitatea a face reprezentanța un „arunc” din care să se acopere darea comunei, leaia învățătorului, notariului, precum și alte spese neprevădute.

Concluzul e făcut de întreaga reprezentanță, și nu de câți-va precum țice „Mărgineanul” care se vede a nu fi cetit legea comunală unde se vede espres când e un conclus cu valoare de lege. În contra acestui conclus comunicat cu întreg poporul, nu s'a i-vit nici o reclamațiune în termenul prescriș de lege, câștigânduși astfel valoarea sa legală. După ce am observat, că acest conclus nu s'a înaintat preturei cercuale din partea fostului notariu Bunea, carele au fost însărcinat să-l înainteze la locurile competente, l'am asternut însumi în Martie a. c. d-lui pretor cercual, pentru ca să fie înaintat municipiului spre a și câștiga aprobarea.

Resping cu indignațiune asertul că eu prin aruncul din cestiune, aș fi tins în acolo, ca să mi d-trag suma de 800 fl. ce mi datoresce comuna, de oare-ce cu acest arunc nu s'au putut acopori în parte erogațiunile curgente pro 1878, și lângă datoria de 800 fl. solvită din banii mei proprii în anii trecuți pentru comună, mai vine a se adauge și suma ce am solvit în anul 1878 preste venite din banii mei proprii pentru comună, cari ași șed fără nici un interes.

Cât știu mai departe concluzul s'a înaintat la municipiu numai decât și nu e adevărat, că s'ar afla și astăzi în pultul mesei pretorelui cercual.

Eu acest conclus nu l'am esecutat până astăzi și dacă în adevăr a intrat o mare parte din acest arunc aceasta sumă s'a numărat din voia liberă, de locuitori, și nu forțați

de mine, pentru că de mași fi aflat în drept a esecuta acel conclus fie sigur dl. „Anonimus” că și clientul d-sale ar fi venit la rînd.

Declar deci Mărgineane, că asertul d-tale e fals și ar fi bine pe venitor în cauza aceasta dacă voesci binele Săcelenilor, a te adresa cu vaelele d-tale contra mea direct la dl. pretor, sau dacă ai ceva cu dl. pretor direct la dl. vice-comite și eu cred, că mai curînd îți vei pute câștiga convingerea și vei putea să ajuți scopului.

Eu cred că nu eu am făcut concluzul, ci reprezentanța apoi reprezentanța comunală o țin cu mult mai cu minte, decât să voteze sieși sarcini în favor străin, chiar când și aceia ar număra între clienții mei nu înțeleg apoi totuși Mărgineane cum de la organizarea comunei Săcel în Ianuarie a. c. toți Săcelenii m'au ales cu aclamațiune după o activitate de 19 ani ca primariu comunal, și prin acest interval de 3 ani nu cumva și alegătorii săceleni sînt clienții mei?

Aceasta este starea adevărată a lucrului.

Bucur Respop.

primariu comunal.

Tohanul nou, 15 Aprilie 1879.

Onorate domnule Redactor! Ești rugat a da loc în unele din coloanele prețutului jurnal ce redigiați următoarei noutăți triste:

Apa și focul, aceste două elemente puternice încă cu începutul anului acestuia a însuflat mare teroare și groază în multe părți ale patriei. Pare că ele, — deși contrarie unul altuia, — acuma au fraternizat și s'au conjurat să nimicească orașe și sate întregi.

Mai deunădile orașul Seghedin fu totalmente inundat, casele surpate de apă și locuitorii căți putură scăpa cu viața aduși la miserie. Becleanul comună română lângă Făgăraș parte mare distrus prin foc, — și încă alte comune fură cercetate de aceste elemente și folositoare și stricăcioase.

Credeam, că ne va fi destul cu cetitul și auđitul despre acele catastrofe teribile, ne va ajunge dacă ca crescini vom plînge cu cei ce plîng, fi vom compătîmi și după puțină ajutoră; dară s'a întemplat mai rîu căci oaspele neacceptat, focul, ne-a pus și pre noi în pozițiunea să cunoasem puterea lui cea destructoare.

Așa este! — Mercuri noaptea spre Joi 11 spre 12 l. c. punct 12 oare s'a escat în comuna noastră română Tohanul-nou, și altcum foarte pauperă, un incendiu îngrozitor, carele favorisat și de un vînt vehement în vr'o 2 oare a prefăcut în cenușe averea la 17 familii, rămînînd oameții pre ușile străinilor fără mijloace de subsistență. Au ars de tot 6 case 11 șuri și trei vite. Dintre cei arși nu a fost nici unul asigurat.

Întemplarea de Mercuri noaptea va face doară ca oamenii noștri să cunoască foloasele cele maricele oferesc institutule de asigurațiune și pre venitor nu și va mai lăsa nimenea casa și clădirile economice neasigurate, cu atîta mai vîrtos, că în comună mai sînt încă multe de-aceste acoperite cu paie.

Până atunci însă oamenii noștri deveniți sîraci prin foc sufer foarte greu și au lipsă neapărată de ajutor ca să se poată reculege.

Subscrisul apelez în numele nenorociților la simțul nobil al celor îndurători a și aduce aminte și de acești nenorociți între cari sînt și vr'o câteva veduve cu orfani și ale întinde mîna de ajutor. Pentru adunarea ajutoarelor ce ar încurge pentru arșii amintiți și-a luat asupra comitetul parochial din loc, carele va publica sumele încurse în jurnalele no-

stre și care le va împărți nenorociților.

Cu deosebită stimă

Ilariu Plotogea.
paroch.

Pentru comercianți.

Înaltul regiu minister ung. pentru agricultură, industrie și comerț a emanat în 20 Aprilie a. c. sub Nr. 10381 în privința trecerei peilor de vite cornute și de vite rumegătoare, din România spre patria noastră următoarea ordinațiune, tradusă după textul original din limba statului.

1. Pei de vite cornute și de vite rumegătoare pot aduce din România în patrie numai indiviđii, cari dau acestepei în lucrare (argăsală) numai decât în fabrici proprii, sau numai indiviđii, cari transpun ataripei spre lucrare în fabrica oare-cărui proprietar, care mai înainte trebuie să se numească.

2. Ataripei nelucrate se pot transporta numai prin vămile (institutule de contumație) Timișu superior, Turnuroșu, și Poiana sêrată, prelungă observarea modalităților prescrișe în punctele mai de jos.

3. Fie-care proprietar este obligat a descărca peile nelucrate, ce le aduce, într'un loc, destinat din partea unui din institutule de contumație ale vămilor numite în punctul 2. și a le cumpăni pe spesele sale.

4. Peile se cufundă într'un vas de lemn, mare, larg, ce cuprinde apa umplută cu 30% de sare ordinară (konyha só) ținut gata pre scopul acesta, lăsându-se în acest fluid 30—40 de minute.

5. După aceasta peile puse una preste alta în prezența unui vigil de contumație se vor transporta esclusiv numai pe cară de cai de-a dreptul în fabrica numită mai înainte din partea respectivului proprietar.

6. Proprietarul fabricei este obligat a certifica primirea peilor cu un atestat inscriș în care se obligă, că peile primite numai după ce le va fi lucrat le va scoate din fabrică.

Acest atestat are de-a se preda numai decât vigilei de contumație rînduite spre escortare după primirea peilor cu scop de-a se aduce direcțiunei de contumație.

7. Spesele împreunate cu desinfecțiunea peilor și escortarea sau petrecerea lor la respectiva fabrică le poartă respectivii proprietari.

E de observat, că pentru desinfecțiune de aceea s'a ales sarea ordinară în locul varului căci, deși e nenegaver, că varul e un mijloc foarte bun de desinfecțiune, atîta totuși e sigur, că peile desinfectate cu var se vatămă; afară de aceea, dacă nu se uscă curînd, iute încep a trece în putrejune repede; precând din contră sarea de cuhnă împedecă putrejunea făcînd imposibilă stricăciunea peilor.

Adeverințele ce le dau fabricanții de pei se transpun din partea institutelor de contumație oficiului comitatens. Acesta prin organele sale poartă controla, ca numai pei pe deplin lucrate în fabrică să ease în circulațiune.

După sciri telegrafice din jurnale încetînd boala epidemică în Rusia se delătură măsurile luate în urma epidemiei față de călătorii ce vin din Rusia și merg în Rusia.

Salutăm aceasta măsură favorabilă pentru mărginimea noastră, ce au suferit mari daune prin restricțiunea introdusă la vama Rusiei.

Varietăți.

* (Necrolog). Dl. G. Țunea, doctent în Varadia ne comunică urmă-

toarea tristă întâmplare: În 10 Aprilie a. c. st. v. *Eufremiu Juica* din comuna Varadia — comitul Timișului — gimnast absolut și pe urmă notariu cercual după un morb greu a trecut la eternitate! Acest june a fost un adevărat fidel fiu al patriei, națiunii și credinței sale religioase strămoșesci. Fericitul reposit a cărui în mormântare foarte celebră avu loc în 11 Aprilie a. c., lăsa în doliu și cu inima sfâșiată de dorere pe veduva sa mamă, o mulțime de rude, amici și cunoscuți. Fie'i țerina ușoară și memoria binecuvântată!

* (Postal). În Reșinari s'a deschis cu prima Mai n. a. c. o nouă stațiune postală cu competența, de-a mijloc înaintarea epistolelor și trămiterilor postale de o greutate până la 5 chilograme precum și a asigurațiilor și ramburselor în sume până la 200 fl. v. a. Acest oficiu postal își ține legătura cu oficiul postal din Sibiu prin o comunicațiune de 3 ori pe săptămână. De raionul acestui nou oficiu postal se țin comunele: Reșinari, Riusadului și Trainei. Comunicațiunea se face în fie-care Duminecă, Marți și Vinerea în modul următoriu: Plecarea din Reșinari la 7 oare și 30 minute dimineața. Sosirea în Sibiu la 9 oare înainte de amiazi; Plecarea din Sibiu la 2 oare după amiazi și sosirea în Reșinari la 3 oare 30 minute după amiazi.

* (Alegerea primariului orașenesc în Sas-Sebeș) va avea loc Joi în 8 Mai n.

* (Jeff cu două degete). D-na Middieton se afla într'o sară în budoarul seu spre a arangea câte-va obiecte de toaletă, ea observă că lampa proiecta aproape la picioarele sale umbra unui om tupilit sub o masă mare din centrul salonului; asemenea observă, că o mână a acelei umbre avea numai două degete, și și aminti ca mai multe furturi însemnate fuseseră de curând comise în vecinătate, de cari era acuzat un înfricoșat bandit negru ce avea numai două degete la mâna dreaptă.

Bărbatul ei era absent, și afară de ea, nu mai era de cât o servitoare în casă. În loc de-a leșina de frică, sau a striga în ajutor, voinica femeie se puse chiar la masa sub care era ascuns banditul, și sună. Servitoarea apără.

"Dă-mi ce trebuie pentru scris, Brigito, țise ea cu o linisce perfectă. Te vei duce imediat să duci acest bilet la D. Forfar, bijuterul meu, și mi vei aduce colarul de diamante și cerceii pe cari i le-am lăsat să le repare acum câte-va țile. Adă-le cu D-ta, reparate sau nu. Sânt cele mai prețioase din bijuteriile mele, și nu voesc să mai treacă o noapte fără a le avea.

Biletul fū scris și trimis. Inutil a spune, că conținea o rugămintă către bijuter, amic intim a casei, să vină în toată graba să o scoată din teribila sa pozițiune. Să se judece de neliniscile junei femei singurā cu acel bandit, a cărui intențiuni nu erau îndoiioase și a cărui ferocitate era cunoscută. Ea cască, cântă o arie de operetă, întoarce foile unui roman, și așteaptă cu inima palpitândă și cu privirea ficsată asupra orologului.

În fine auđi sunând la ușă și scobori în linisce scara spre a deschide; înșelăciunea reușise. Ea introduse nu numai pe Brigeta, ci și pe D. Forfar, cu 3 agenți de poliție sdraveri. Acesti din urmă se urcară în cet și se aruncară asupra hoțului atât de pe neașteptate, încât îl prinseră aproape fără greutate. Era în adevăr celebrul rău factor negru Claham, mai bine cunoscut sub numele de „Jeff cu două degete.”

Telegramă.

(Servit particular al „Tel. rom.”)

Budapesta, 5 Mai n. Astăzi s'a încheiat desbaterea generală asupra proiectului pentru introducerea limbii maghiare. Deputatul Cosma într'un discurs de trei oare înfrânse toate obiecțiunile contrare cu multă profunditate.

Budapesta, 5 Mai n. 4 oare s. Desbaterea generală asupra proiectului pentru limba maghiară s'a încheiat astăzi. Lupta de 8 țile, la care au participat mai toți deputații naționalităților a fost cu demnitate. Triumful moral este al naționalităților. Preste tot dintre Români au vorbit: Strevoiu, Mihăli, Roman, G. Pop și Cosma. Toți deputații români au votat contra.

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.”)

Viena, 5 Mai n. Casa deputaților a votat legea financiară și bugetul pro 1879 în cetirea a treia.

Viena, 5 Mai n. „Polit. Corr.” anuncie din Constantinopole: Generalul rusesc Obrucheff transpune sultanului o scrisoare a țarului, în care se comunică, că Obrucheff este însărcinat a respândi în Rumelia resăriteană o proclamațiune a țarului, prin care țiporațiunea este provocată a se supune tratatului din Berlin și a primi instituțiunile liberale date de acela.

Tirnova, 5 Mai n. Principele Donducoff a plecat alaltăeri la Livadia. La despărțire a țis căștig eppii bulgari: Este un prețios câștig, că Balcanul nu va fi ocupat de Turci.

Bursa de Viena

din 5 Mai n. 1879.

Acțiuni de credit	238 50
Valuta nouă imperială germană	257 —
London	117 90
Argint	—
Galbin	5 54
Napoleon d'aur (poli)	9 34

Economic.

Arad, 26 Aprilie n. Grăul n'a fost prea bine reprezentat în țerg și cumpărat cu deosebire de morari. Prețurile lui a fost și în săptămâna trecută ca și mai înainte. Notăm în special grăul de Bănat după calitate cu fl. 6.75—7.25; grăul de Arad după calitate fl. 7.15—7.45; grăul de Tisa după calitate cu fl. 7.50—8.89; sēcără fl. 5.30; orzul a fost căutat și vëndut cu fl. 5.30—5.44; ovșul a fost asemenea căutat și vëndut cu fl. 5.25—5.40; cucuruzul a trecut cu fl. 4.35—4.40; spirital a rămas și în săptămâna aceasta la prețurile de mai înainte. En gros s'a vëndut suta de litre % cu fl. 25—29 fără vas; în detail fără vas ou fl. 26.50, cu vas cu tot însă cu fl. 28.75 cr. v. a.

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitățiuni: în 27 Mai și 30 Iunie imob. lui Nicolau Sibian în Rîșnov; în 28 Mai și 2 Iulie imob. lui Ioan Roth în Rîșnov (trib. Brașov); în 26 Iunie imob. lui Teodor Suit în Borgotihă (judec. cerc. Năsăud); în 29 Mai și 30 Iunie imob. Catarinei Melzer în Reghen (judecătoria cercuală); în 12 și 14 Mai imob. lui Nicolau Dutzu în Crisbav (trib. Brașov); în 3 Iulie și 2 August im. rēm. după Ladislau Maknai în Széplak (jud. cer. Szt. Udvár); în 15 Mai imob. lui George Gotschling în Rode (trib. Ibașfalău); în 9 Mai imob. lui Iosif Hartmann în Cluj (trib.); în 27 Mai și 27 Iunie imob. rămasului după Ioan Reiser și Grigorie Sigmărean în Iomagyaros (tribunal Dej); în 20 Mai și 20 Iunie imob. lui Ioan și Irimie Pop în Runc (jud. cerc. Năsăud); în 10 Mai și 10 Iunie imob. rămasului după Veronica Șerbăn în Reghen (jud. cerc.); în 5 6 și 7 Mai mobilele lui Antoniu Lucaes în Cicseredă (trib.); în 23 Iunie și 23 Iulie mobilele și imobil. contelui Adam Vas și soției sale în Șard (jud. cerc. Sighișoara).

CONCURS.

Pentru ocuparea unei stațiuni învățătoresci dela școala rom. gr. or. din Brad devenite vacante, se escrie concurs până în 20 Mai a. c. Doritorii de-a ocupa acest post (împreună cu un salariu de 450 fl., plățind în rate lunare anticipative) au ași asterne suplicile lor la subsemnatul în Brad (Hunyád m.)

Pot concura tineri ortodocsii cu cel puțin 4 cl. gimnasiale, cu teologie la un institut rom. ortodocs.

Brad 18 Aprilie 1879.

Presidele comitetului reprezentanței gimnas.

Nicol. I. Mihăltan m. p.

2—3

prot.

Nr. 70—1879.

2—3

CONCURS.

Devenind vacantă parochia gr. or. de clasa a III din comuna Dobric în protopresbiteratul Solnocul al II-lea în urma încuviințării prea vener. consistor archidieceșan dto 13 Februarie Nr. 426 B. a. c. se escrie concurs până la 20 Mai a. c.

Emolumentele sânt:

a) Dela 80 familii câte una măsură mare de cucuruz sfărmit și una țil de lucru cu pălmile cari toate statorite în banidau un venit anual de 160 fl. v. a.;

b) Folosirea cimenterului și a porțiunei canonice de sub Nrii 173, 77, 60 a cărților funduare în mărime de 3 jugere 580° arătoriu și de fenaț dau un venit de 40 fl. v. a.;

c) Stolele statorite de sinodul parochial din anul 1872 rezultă un venit de 125 fl. — Suma totală a venitelor e de 325 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa această parochie au ași asterne recursurile instruate în sensul prescrișelor statut. organic și al dispozițiunilor provisorie

sinodale din anul 1873 la subscrișă până la terminul sus amintit.

Cupșeni, la 14 Aprilie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial

Samuil Cupșa m. p. prot.

Nr. 102—1879.

2—3

EDICT.

Bucur Șoancă din Merchiașa pretura Cohalmului, părăsind în mod clandestin de 3 ani de țile pre legitima sa soție Eva Boldea tot din Merchiașa, petrecând prin locuri necunoscut, prin aceasta e provocat a compară în termin de un an, sau în persoană, sau printr'un apărător legal al seu înaintea judecătoreșului for judecătoreș, căci altfel procesul divorțial în contră'i urzit, se va pertracta și decide și în absența lui.

Cohalm 9 Martie 1879.

Forul matrimonial judecătoreș de I instanță al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea m/p. adm. protop.

Nr. 177—1879.

2—3

EDICT.

Ecaterina născută Ioan Tatu din Codlea carea a părăsit cu necredință de 7 ani de țile pre legiuitul ei bărbat George Ioan Țigănaș din Hălchiu, comitatul Brașovului, fără de-a să sci locul unde se află, este prin aceasta citată, ca în termin de un an și o țil să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența ei se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra'i de soțul ei.

Brașov, 31 Martie 1879.

Forul matrimonial gr. or. al Brașovului I.

Iosif Barac m. p. prot

UMRATH & COMP. în PRAGA,

fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o **esecutare foarte solidă, umblet ușor mare productivitate și treerat curat a**

mașinilor de treerat cu brațe și cu vêtej

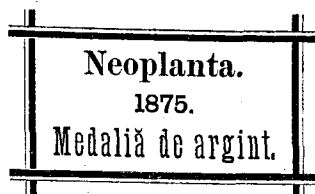
pentru 1 până 8 cai sau boi,

atât **locomobile** cât și **stabile**. Mai departe fabricăm noi în mărimi diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat patele, mori pentru sdrobot etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile țerei grătuite și franco.

[14] 6

CLOPOTE

DE TOATĂ MĂRIMEA

pe lângă hotărîrea prealabilă a sunetelor lor.

Cu deosebire recomandă **clopotele găurite**, inventate de dēnsul, a căror sunet este mai adēnc decât acelor de construcțiunea vechie și care, fiind de 100 punți sânt asemenea celor de 140 punți de construcțiunea vechie.

Se află totdeauna în deposit clopote, dela mărimea cea mai mică până la 50 chilogr., precum și de **proasce portative și de mână**.

Se recomandă pentru comande cât de multe

Antonie Novotny
în Timișoara.

[15] 6